Kadının & Erkeğin Namazı

Muhammed Eminullah

Beyyine
www.beyyine.com

بسم الله الرحمن الرحيم

KADIN VE ERKEĞİN NAMAZI

Muhammed Eminullah el-Peşaveri
Tercüme: Ebu Seleme

Kadının Namaz Kılma Şekli ile Erkeğin Namaz Kılma Şekli Farklı mıdır?

Sahih olan görüşe göre, kadının namazı ile erkeğin namazı, harici hükümler bakımından farklıdır. Bu hükümlerden bazıları: cemaat, ezan, ikame, setru'l avre ve saf bunlardan bazılarıdır. Bu hükümler de iki namaz arasında bazı farklılıklar olduğu doğrudur. Fakat namazın şekli konusunda alimler arasında iki görüş bulunmaktadır:

Birinci görüş: Bu görüş dört mezhep imamlarının görüşüdür, o da: "kadının namazının erkeğin namazından farklı olması *müstehaptır.* " görüşü. Bunun manası; vacip değildir, bilakis müstehaptır. Şimdi gelecek olan delillerle bu delillendirmeyi yapmışlardır. InşaAllah biz bu delillerin mertebelerini öğreneceğiz.

1- Beyhaki'nin çıkarttığı, Haris'den, O'da Ali'den rivayet ettiğine göre: "Eğer kadın secde ederse, baldırlarını birleştirsin" [1] bilindiği gibi Haris el-A'var 'ın hadisleri oldukça zayıftır. Zayıflığı hakkında bilgi almak isteyenler: [2]

2- Yine Beyhaki'nin çıkarttığı bir hadisde: "Ebu Sa'id el-Hudri'den: Nebi (s.a.v) buyurdu k: "Erkeklerin saflarının en hayırlısı, en başta olanıdır. Kadınların saflarının en hayırlısı, son da olanıdır. Nebi (s.a.v) erkeklere secdedeyken kollarını ayırmayı, kadınlara ise birleştirmeyi emrederdi. Teşehhütte erkeklere sağ ayaklarını dikmeyi ve solu yaymalarını, kadınlara ise bağdaş emrederdi." [3] bu hadis zayıftır. Beyhaki bunun hakkında; zayıftır, bu hadis hüccet olamaz demiştir. Zayıf olmasının sebeplerinden bir tanesi hadisde Ata bin Ac'lan ın bulunmasıdır. Ata hadislerde zayıftır, O'nun dışında bu

[1] Beyhaki / 222/2
[2] El-Kenz: rakam: 165 / 8 / 22400
[3] Beyhaki / 222/2

hadiste başka zayıf ravilerde vardır. Zaten bağdaş kurmayı Nebi (s.a.v) kadınlardan hiç kimseye söylememiştir.

3- Beyhaki'nin çıkarttığı diğer bir hadiste: "Abdullah bin Ömer dedi ki: Resulullah (s.a.v) buyuruyor ki: "Kadın namazda oturduğunda, bir baldırını diğer baldırının üzerine dayar, secde ettiğinde ise kendisini en iyi şekilde örtecek kadar karnı ile baldırını yapıştırır. Muhakkak ki Allah o kadına bakar ve derki: Ey melekler siz şahitsiniz ki ben O'nu bağışladım" [1] Beyhaki'nin de zikrettiği gibi hadis zayıftır, ondan delil olamaz. Hadiste Ebu Muti'i bulunmaktadır, bilindiği gibi o kezzap (çok yalancı) dır. Alimlerin geneli onun hadislerine tabi olmazlar ve bu hadiste mevzu (uydurma) bir hadistir.

4- Beyhaki'nin çıkarttığı başka bir hadiste: "Yezd bin Ebi Habib den: Nebi (s.a.v) Namaz kılan iki kadının yanına yaklaştı ve onlara dedi ki: "eğer secde ettiğiniz de etinizin bir kısmını yere birleştirin, muhakkak ki kadın burada, erkekle aynı değildir." [2] bu hadis kesik oluşu yüzünden zayıftır. Çünkü Salim bin Ğaylan vardır, ki onun hadisleri tıpkı Mizan ve Cevher'ul Naki de olduğu gibi terkedilmiştir.

5- Taberani'nin Vail bin Hucer'den çıkarttığı hadiste: "Nebi (s.a.v) buyurdu ki: "Ey Vail! Eğer namaz kılacak olursan, ellerini kulaklarının hizasına getir, kadınlar ise omuzlarının hizalarına getirirler." [3] bu hadiste zayıftır, çünkü hadiste: Ümmü Yahya bintu AbdulCebbar vardır. O kadın ise, Heysemi'nin [4] de belirttiği meçhuledir.

6- Halid el-Leclac dediki: **"**Kadınlar namazda oturduklarında bağdaş kurmakla emrolunmuşlardır. Kadına bir şey olmasından korkulduğu için erkekler gibi kalçalarının üzerlerine oturmamaktadırlar." [5] bu bir hadis değil, bilakis bir alimin sözüdür. O halde bizim için hüccet sayılmaz. Ki rivayetin içinde Muhammed bin İshak vardır. O da bu rivayeti bir anane olarak rivayet etmiştir, çünkü kadının bağdaş kuracağını kimse söylememiştir.

7- Nafi den gelen rivayette: "Safiye (r.a) bağdaş kurarak namaz kılıyordu." Bu rivayette de zayıflığı üzerinde muhaddisler tarafından ittifak edilmiş Muhammed bin Ac'lan bulunuyor, ayrıca kadının hasta olma ihtimali de bulunmakta.

8- Aynı raviden gelen bir rivayette**:** "İbn Ömer (r.a) in hanımları bağdaş kurarak namaz kılarlardı, ibn Ömer (r.a) onlara bu şekilde emrederdi" Musnef: 27,229 /1 ve el-Muğni: 606/1'de de belirtildiği gibi rivayetin isnadı zayıftır.

Bu görüşü savunanların illetleri; "bu şekilde bir namaz kadını setrediyor. Hicab ve tesettür görevi yapıyor", bundan ötürü kadının bu şekilde namaz kılmasına "müstehaptır" demişlerdir.

[1] Beyhaki / 222/2
[2] Beyhaki /223/2
[3] Silsiletu'd Daife: C11
[4] Mucmee: 103 / 2
[5] İbni Ebi Şeybe: 270/1

Fakat gördüğün gibi bu delillerin hepsi zayıftır. Ayrıca tesettür farklı yollarla hasıl olur, mesela: kendi odasında, evinde kılması yada kılarken üzerine büyük bir cilbab [1] giymesi. Görüldüğü gibi bu görüşü savunanların illetleri oldukça zayıftır.

İkinci görüş*:* Bu görüş bizim tercih ettiğimiz görüştür, aynı şekilde; Buhari, ibn Hazm ve Selefin bir çoğu da bu görüş üzerindedir. O da: "Kadın ile erkeğin namazlarında şeklen bir farklılık olmaması" şimdi onunla ilgili delilleri zikredeceğiz.

1- Nebi (s.a.v) emretti: **"**Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız, sizde öylece kılın!" [2] erkekler ve kadınlar için genel bir şekilde emretmiştir. Bu hadis kadınları ve erkekleri kapsamaktadır, tabi eğer kadın ile erkeğin namazlarında ayrımlar yapan hadisler varsa bu müstesnadır. Lakin Nebi (s.a.v) den erkeğin namazı ile kadının namazını ayıran sahih rivayetler gelmemiştir.

2- Muhakkak ki Nebi (s.a.v) ; ümmetini hareketlerde hayvanlara benzemekten nehyetmiştir. Hadisde geldiği gibi : " Aslan'ın yayılışına, köpeklerin oturuşuna, kargaların gagalayışına, eşeklerin başlarını indirerek yürüyüşüne, develerin çöküşüne benzemekten ümmetini nehyetti." [3] ve bu nehy kadınlar ve erkekler için geneldir, bir erkeğin namazda hayvanlara benzemesi caiz değildir, aynı şekilde bir kadının namazda hayvanlara benzemesi caiz değildi çünkü mü'min bir kadın vakarlıdır, o halde namazının şeklide hayvanların hareketlerinden farklı olmalıdır.

3- Eğer kadının namazı ile erkeğin namazı farklı olsaydı, Nebi (s.a.v) ümmetine genel bir şekilde haber verirdi, tıpkı en ince meselelerde bizlere her şeyi detayıyla öğrettiği gibi. Çünkü namaz önemli bir ibadettir, günde 5 kere eda edilir, bu önemine rağmen namazların farklı bulunacağına dair sahih bir rivayet bulunmamaktadır. İşte bu kaide genel olup bir çok meselede bize yarar sağlamaktadır.

4- Sahihi Buhari'de sabittir ki: [4] : "Fakihe (Fıkıh Alimesi) olan Ümmü Derda (r.a) namazında otururken erkeğin oturduğu gibi otururdu." Aynı rivayeti İbni Ebi Şeybe çıkartmıştır. [5] bilindiği gibi Ümmü Derda büyük sahabiyelerdendir. Buhari'de kadın ve ve erkeğin namazlarında bir fark olmadığını işaret etmiştir, aynı şekilde Fethu'l Bari de olduğu gibi.

5- İbrahim Nahi'i dedi ki: **"**Kadın namazda, erkeğin oturduğu gibi oturur." [6]

6- Katada (r.a) dedi ki: **"**Kadın namazda kolayına geldiği gibi oturur"

7- Ata (r.a) dedi ki: "Kadın dilediği gibi namaz kılar**"**

İkinci grubun delillerini sizlere sunduk. İyice tedebbür edin.

[1] Cillbab: Tepeden tırnağa kadar örten, Arapların geleneksel tek parça halinde ki elbiseleri
[2] Üzerinde ittifak edilmiş hadis.
[3] Camiu't Tirmizi: 65/2 (Sahih) , Sunen en-Nesai: 207/2 (Sahih), Mişkatu'l Mesabih C1 (üzerinde ittifak edilmiş hadis), Sahihi İbn Huzeyme
[4] Sahihi Buhari: 242 / 2
[5] İbni Ebi Şeybe: 270 / 1
[6] İbni Ebi Şeybe Sahih bir senetle çıkartmıştır : 270 / 1

İbn Hazm (r.a) diyor ki: "*Doğru olan rüku; rüku ettiğinde başını dikmemesi, ve belini meylettirmemesi, orta yolu tutmasıdır. Secde de ise belini köprü gibi kılması, ve kollarını da sonuna kadar açmasıdır. Kadın ve erkek tüm bunlarda aynıdır, aralarında bir farklılık bulunmaz."* [1]

İbn Hazm'ın sözünden anlaşılana göre, Setru'l Avret sebebi ile kadının erkekten farklı bir şekilde namaz kılması doğru değildir.

Reddu'l Muhtar isimli kitabın: 339/1 kısmına bakarmısın?
Bu kitabın içinde kadın ile erkeğin namazlarının farklılığı konusunda yirmiden fazla fark belirtilmiştir. Fakat ben bu kitabı inceledim, ve hiç bir farkın bir delile sahip olmadığını gördüm.

Kadın ile erkeğin namazlarının aynı olacağına dair diğer kaynaklardan bazılarını aşağıda zikrettim, bu veciz yazıyla yetinmeyenler şunlara bir göz atsınlar:

1- Umdeti el-Riaya: 169/1, el-Muğni: 236/1, el-Buhari: 114/1, Fethu'l Bari: 242/2, Fıkhu's Sunne: 123/1, Nevevi (Müslim'in Şerhi): 195/1,

Asrımız hadis alimlerinden Elbani, Sıfatu's Salat isimli kitabında diyor ki: "Kadın ve erkek ellerini göğsünün üzerine koyar" [2]

Başka bir bölümde: **"**tüm bu namaz hareketleri kadın ve erkek için geçerlidir, ayrıca sünnette kadın ile erkeğin namazda farklılıklarının olduğunu belirten delil bulunmamakla birlikte bilakis "Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız, sizde öylece kılın" hadisi geneldir. Bu görüş aynı şekilde İbrahim el-Nahi'i nin de görüşüdür." [3]

"Kadının secdede iken toplanmalıdır, muhakkak ki kadın orada erkek ile aynı değildir**"** hadisi mürsel hadistir. Hiçbir şekilde delil olarak kabul edilemez. Ayrıca Ebu Davud Mürsel Hadisler kitabında bu hadisi zikretmiştir. [4]

Velhasıl Kavlu'r Racih a –Tercih olunan- görüşe göre kadın ile erkeğin namazında şeklen bir farklılık yoktur. Farklılık vardır diyenlerin delilleri yukarıda tahkik ettiğimiz gibi zayıftır. Fark yoktur diyenlerin görüşlerini de sizlere takdim ettik.

Son sözüm; "Allah'ım Sen tüm eksikliklerden münezzehsin, hamd ancak sanadır. Senden başka ilah olmadığına şahitlik ederim, günahlarımdan ötürü senden bağışlanma ve af dilerim."

Salat ve Selam Mücahitlerin Önderi Muhammed (s.a.v) e olsun.

[1] Muhalla: 37 / 3
[2] Sıfatu's Salat: Sayfa14
[3] Sıfatu's Salat: Sayfa: 145
[4] El-Merasiyl: 87 / 117